

UPPSALA
UNIVERSITET

Dnr UFV 2024/1816

Riktlinjer för användning av bilder och illustrationer i kommunikationssyfte

Fastställd av kommunikationsdirektör Pernilla Björk 2025-08-29

Innehållsförteckning

Inledning	3
Tonalitet och bildspråk	3
Autenticitet och aktualitet	3
Mångfald och representation	4
Aktivitet och engagemang	4
AI-genererade bilder	4
Illustrationer	4
Checklista vid val av bild	5
Upphovsrätt och integritet	5
Ange alltid upphovsperson/fotograf	6

Riktlinjer för användning av bilder och illustrationer i kommunikationssyfte

Inledning

Fotografier, illustrationer och rörlig bild är viktiga informationsbärare i Uppsala universitets kommunikation. Genom att välja bilder av hög kvalitet, autenticitet och relevans bidrar du till att stärka bilden av Uppsala universitet som ett världsledande lärosäte.

Riktlinjerna syftar till att användningen av fotografier, film och illustrationer inom universitetets verksamhet är i linje med universitetets värderingar och mål.

Riktlinjerna gäller för allt fotografiskt material, video och film samt illustrationer som används i tryck, på digitala plattformar och vid marknadsföring och kommunikation.

Tonalitet och bildspråk

Ett medvetet bildval stärker identitet, igenkänning och ger universitetet en tydligare profil. Riktlinjerna fungerar som ett stöd vid valet och framtagningen av bild och film och utgår från tre områden.

- autenticitet och aktualitet
- mångfald och representation
- aktivitet och engagemang

Autenticitet och aktualitet

Uppsala universitet har miljöer och byggnader som är identitetsskapande. Miljöer som visas bör vara miljöer vid Uppsala universitet, i Uppsala eller i Visby.

Avbildade och medverkande människor på bild och film bör vara studenter, forskare och anställda vid Uppsala universitet. Om bilder från en bildbyrå används, försök att använda bilder som är tagna i Sverige.

Vid produktion eller beställning av material så är det viktigt att motivet känns samtida och aktuellt. Fotografiskt material som innehåller motiv med människor och miljöer bör av den anledningen vara max tre till fem år gammalt. Bilder av studenter ska vara så aktuella som möjligt, max tre år gamla. Ett undantag är förstås sammanhang som kräver historiska bilder.

Bilder kan behöva faktagranskas så att det avbildade föreställer det som ska berättas. En felaktig bild eller illustration kan påverka universitetets trovärdighet.

Bilder och filmer ska tillföra något i kommunikationen, till exempel signalvärden eller konkret information. Att fånga allt i en bild kanske inte går. Budskapet kan också framgå av rubrik och bildtext. Man kan också kombinera flera bilder.

Mångfald och representation

Det sammanlagda intrycket av våra fotografier, illustrationer och filmer ska spegla universitetets strävan mot attraktiva, öppna och inkluderande studie- och arbetsmiljöer. Det bidrar till målet att alla människor ska känna sig välkomna som studenter och medarbetare vid Uppsala universitetet oavsett kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Aktivitet och engagemang

I vårt bildmaterial strävar vi efter att visa på universitetets insatser och bidrag till en bättre värld. Tänk därför på att i så stor utsträckning som möjligt välja bilder som visar på faktisk aktivitet i exempelvis forsknings- och undervisningsmiljö. Undvik folktomma byggnader och miljöer.

AI-genererade bilder

AI-genererat material kan i vissa fall användas för kollage eller för att anpassa bilder till olika format. Det är oftast inte lämpligt att använda AI-genererade bilder vid kommunikation och marknadsföring eftersom Uppsala universitet strävar efter autenticitet i sin kommunikation.

När AI-genererat material ändå anses motiverat ska det tydligt framgå att bilden är skapad med hjälp av AI, hur AI använts och vem som äger upphovsrätten till bilden.

Illustrationer

I vissa fall kan en illustration användas istället för ett fotografi.

Eftersträva:

- Exklusiva illustrationer framtagna för ett specifikt ändamål.

Undvik:

- Dekorativa illustrationer som inte förstärker budskapet.
- Illustrationer av generisk eller låg kvalitet.

Checklista vid val av bild

Eftersträva:

- Autenticitet – känns bilden autentisk?
- Aktualitet – bilder äldre än fem år kan ge fel signaler eller kännas omoderna.
- Aktivitet – har bilden en tydlig aktivitet och är denna relevant?
- Tydligt fokus – jobba gärna med kort skärpedjup.
- Variation – ansikten behöver inte alltid synas.
- Kläder, hår – samtida uttryck.

Undvik:

- Undvik bildmetaforer – Uppsala universitet är en internationell miljö och metaforer missförstås lätt.
- Arrangerade bilder – konstlade bilder som inte känns autentiska.
- Röriga bakgrunder – bilden bör ha ett tydligt fokus.
- Bilder som dekoration – bilder bör ha relevans och tillföra något till sammanhanget.
- Bildmanipulering – använd inte bildmontage, retuschering eller filter för att ändra innehållet i en bild.

Upphovsrätt och integritet

Beställare och användare av bilder och musik ansvarar för att dessa får användas i det syfte det är tänkt och att inga personer är med på bild mot sin vilja. Om inte annat är avtalat är det fotografen eller illustratören som i ekonomisk mening äger bilden och om den publiceras utan tillstånd kan det vara ett brott mot upphovsrätten och medföra skadestånd.

För fotografier som har upphandlats av Uppsala universitet är användarvillkoren angivna i ramavtalet. Du hittar användarvillkoren i upphandlingsenhetens ramavtalsdatabas, på medarbetarwebben.

Om du köper bilder från bildbyråer eller använder bilder som är gratis och nedladdade från internet är det du som har ansvar för att användarvillkoren uppfyllts inför en publicering.

Ange alltid upphovsperson/fotograf

I anslutning till fotografier som publiceras på universitetets webbsidor eller i tryckta medier ska fotografens, eller fotografernas, namn alltid anges enligt följande exempel:

Foto: Namn Namnsson, Bildbyrån eller,

Foto: Bildbyrån X

om det är en fotograf anställd eller upphandlad av Uppsala universitet,

Foto: Namn Namnsson, Uppsala universitet.

Är det en illustration/teckning/unik karta eller motsvarande som publiceras på sidan anges:

Illustration: Namn Namnsson, Illustrationsbyrån.

Flera fotografier som sammanfogats till ett bildmontage anges på följande sätt:

Bildmontage: Fotografernas namn.

Bilder och illustrationer som har tagits fram med hjälp av AI-teknik anges så här:

AI-genererad bild.